

JOSEF ŠKVORECKÝ

Konec
nylonového
věku

LEDA

..Všickni se uchýlili, spolu neužiteční učinění jsou;
není, kdo by činil dobré, není ani jednoho...

Řím. 3, 12

Ladislavu Fikarovi, Vítězslavu Kocourkovi, Jiřímu Kolářovi a Zdeňku Urbánkovi, i když za některé věci se nejde revanšovat. A Janu Zábranovi; snad i tohle je list z onoho deníku.

ZA RÁMEM ZRCADLA BYLA ZASTRČENA FOTOGRAFIE poněkud bezvýrazné krásky s křečovitým úsměvem – *Milé Jiřce Nora* stálo v pravém rohu dole přes nahé rameno fialovým inkoustem – a v zrcadle se prohlížela dcera majitele statku. Nora, myslela si, Nora, Nórinka, Nórinka ve svatebním závoji u Svatého Ignáce. Nora ve svatebních šatech za třicet tisíc, Nora Hausmannová, choť sekčního šéfa na ministerstvu zahraničí. Manžel bude jmenován vyslancem v Iráku, řekla jí růžovými ústy, odjedeme tam asi na jaře nebo v létě, v červnu nebo v červenci, vlastně odletíme, letadlem přes Káhiru. Praha – Wien – Roma – Cairo. Dcera majitele statku dokončila ušatý uzel nad čelem a Nora, v obličejí pozlacená ornátem pátera Neumanna S. J., stála jako alabastrová socha, svatební šaty k tělu, obrovský zlatý kříž opřený rameny o mléčné polokoule ve výstřihu, zajímavé oči budoárové kočky, a v nich se vlhce zrcadlily dvě řady svící v rukou plavě andělských ministrantů. Nora sebejistá, Nora krásná jako nejfantastičtější sen,

kytici bílých lilií v náručí, elegantní myrtový věneček výsměšně neporušený na hlavě. Při nudných hodinách mademoiselle Lessaveurové šeptala jí v zadní lavici svůdné důvěrnosti o mládencích z British Society, nenáviděná Nora Hausmannová, protože dobře věděla, že Jiřinu Kočandrlovou líbá jenom dědeček pod jmelím na Štědrý večer, jenom matka a bratrance, a potom Nora, Nórinka samozřejmě. Vlhkou, měkkou, voňavou, neslibatelně apreturovanou pusou, miláčku, já tě zbožňuju, až pojedeme s Petrem do Persie, pojeděš s náma, Petr to zařídí, pojeděš *pro forma* jako sekretářka a budem pořád spolu, koupíme si v Cairu turecké kalhoty a půjdeme se kouknout na serail, na pyramidy, do Bagdádu a všude, a všude budem spolu. Ach, poškrábat ji! Udělat jí v obličejí jako politém *skin milkem* nezhojitelnou krvavou brázdou. Dovedla si představit Noru v tureckých kalhotách, nahou pod nima, siluetu dlouhých stehen proti světlu serailu, plnoštíhlé boky, ňadra jako mramorové polokoule pod hedvábím, tu protivně bezvadnou noční pleť – a vedle ní sebe, hedvábí jako slupka na dvou dobře nadingých jelitech – potvora, ach, potvora Nora Hausmannová, nenáviděla ji.

A v duchu brečela, celá růžová a nažehlená a ztracená v suverénním půlkruhu z taftu a z hedvábí a ze smokingů a z bílých rukavic, pod krémovými štukami

Svatého Ignáce, v plápolu svěc, na varhanách sladce snil Schumanna koncertní mistr a sypal ty velebně mečivé notičky na hlavy dvojice jako z obálky *Elle* na plyšovém klekátku před oltářem, táži se vás, paní Noro Joachimová, a potom brečela mokře a doopravdy ve starodávné statkářské ložnici, na červotočivé posteli a vedle zbytečného toaletního stolku, mezi americkými *nail polishy* a *lipsticky* a mezi lahvemi *skin milku*, který jí byl houby platný, jí nepomáhal, z ní nemohl udělat filmovou Noru mládím zářící, povlečenou smetanovou kůží všude po těle.

Vstala a podívala se z okna. Praha ležela pod lehkou blánou mlhy v údolí, okna slavnostně hořela naproti večernímu slunci a po silnici táhla karavana naleštěných aut k černým věžím za řekou. Dcera majitele statku stála u malého okna v tlusté zdi budovy, která kdysi bývala tvrzí, otrávená, v hlubinách zoufalství. A místo smetanové kůže jenom růžové hedvábí, žádný život ve smetanové kůži, jenom tři hodiny na bále, čtyři, přestát to a pečlivě se svléknout a zase do postele. Obrátila se a pomalu vykročila ke dveřím. Měla těžkou, neestetickou chuži. Věděla to. Otevřela dveře a z temné předsíně strčila hlavu do kuchyně.

„Už je voda, mami?“

Manželka statkářova seděla u okna a strnule se dívala ven, na sešlý altánek na zahradě.

„Voda?“ řekla, duchem nepřítomná. „Ale ano, už bude. Prádlo tam máš taky, Jiřko. A pospěš si. Samík tu je každou chvíli.“

„Hm,“ řekla a pootevřela dveře do koupelny. Cairo! Koupelna měla rozměry menší kaple, dvě mléčná okna a mezi nimi veliké zrcadlo až k zemi. Ve vaně se studeně leskla voda, ale už se v ní rozpouštělo medové slunce. Dcera statkářova se postavila před zrcadlo. Pak jedním rázem shodila župan s ramen a stála nahá sama před sebou. Přivřela oči, aby dobře neviděla. Tělem jí projelo mravenčení, až do konečků prstů. Je to v Hausmannovic vile, v Nořině ložnici, Nora a Petr, Petr ji zezadu objímá. Na zádech ucítila zašimrání chlupaté mužské hrudi, na ramenou kamenné bicepsy a tlak vzrušeného pohlaví v žlábků mezi nohama. Rychle se k němu otočila – ale obraz v zrcadle zůstal stejný; měl přivřené oči a stál nehybně ve veliké, prázdné koupelně, zvadla mu do náručí, zadusil ji a ona mu ovinula dlouhé, štíhlé, půvabné Nořiny ruce kolem krku a prsty mu zajela do vlasů. Zavřela oči úplně a sála polibek pootevřenými rty ze vzduchu.

Na denní sen narazilo matčino kýchnutí. Otevřela oči a spatřila nepohnutý obraz v zrcadle. Malá, tlustá holka s absurdními ňadry kojící matky, na pánvi polštáře tuku, houpavé břicho jako pytel otrub, stehna hrbolatá sádlem, nohy podstavce s lýtky, které se

vůbec nezužují v kotníky. Slečna Kočandrlová, a zalilo ji večerní slunce jako Nořinu tvář ornát pátera Neumanna. Vší silou stiskla oční víčka a vtáhla do sebe vzduch, až to ostře zasyčelo. Zachtělo se jí zhroutit se hystericky na zem nebo rozbít zrcadlo, anebo aby někdo přišel, třeba ten blbec, vůl, pitomý Samíček, a znásilnil ji na té studené kachlíčkové podlaze tady v koupelně.

Bolestivě vzdychla, otevřela oči. Zoufalství se pomalu vyčerpávalo v otupělost. Znova se prohlížela v zrcadle. Přitiskla stehna k sobě, postavila se trochu bokem k obrazu, trochu se předklonila, vtáhla břicho, levou ruku dala před sebe jako Venuše, pravou s ručníkem na ňadra. Vznikla iluze a v hloubce denního snu zazněla nějaká cukrová řeč, slečno, moh bych vás vidět? Přídete? a zaklapaly střevíčky o mramor biografu v Alfě, v Sevastopolu, kluk se natáhl přes skleněný pult, zašustil sáček s bonbony, nebyla už sama, ne pořád sama jenom s Yvonnou nebo s Magdou nebo s Norou, s Norou, s Norou Joachimovou-Hausmannovou – a spustila ruku s ručníkem a ňadra jako bochníky čerstvého chleba se svezla o několik centimetrů a otočila se k židli u vany, kde stála krabice s koupelovou solí. Sebrala ji a nasypala zelený prášek do vody. Měl příjemnou vůni a byl taky úplně zbytečný. Přes opěradlo visely růžové

kalhotky z nylonu a americká podprsenka od strýčka Joca z Ameriky. Vlezla do vany a zařala zuby. Blbci. Proč mi pořád cpou takovéhle dárky, které skoro žádná nemá? Proč pořád dělají jakoby nic, vždyť přece všichni vědí, všichni vidí. I Nora, jedovatá růže. Ta nejvíc. Blbci. Blbci. Surovci.

Natáhla se rovně ve vaně a čekala, až se voda uklidní. Za chvíli bylo z vody sklo a ze skla vyčnívalo břicho jako ostrůvek s malou lagúnkou.

U ANDĚLA SE NARVALA DO TRAMVAJE PARTA dělníků z Ringhofferovky a mezi nimi štíhlá, zlatorudá holka s chlapeckou postavou a v modrákách. Sam v rohu vedle řidičovy skříně pohlédl s potěšením na tu americky ostráhanou nádheru na hlavě nad zaolejovanou pracovní kazajkou. Jasně modré oči prosvětily šedivý zimní den a položily Samovi otázku: Proč sis vlastně nezačal radši něco s takovouhle krásnou věcí, darem Přírody? Odpověděl: To je *elementary, my dear Watson!* Protože takovéhle holky chodí, kam nechodím já, a jelikož jsem si nezačal, nýbrž byl jsem začat. Je to prosté a jasné. Byl jsem začat Irenou. Vždycky bývá někým začat.

Elektrika šplhala cikcak ulicemi, nazrzle zlatá hlava se otáčela s ní, na všechny strany vrhala měděné přísliby. Teoreticky i na Samuela. Vůz zastavil a holka

se přitiskla ke stěně, protože se kolem cpal nějaký nádiva, a malá ňadra pod modráky, spíš jen náznak ženského poprsí, se naznačila. Líbeznost, můj milý Watsone. Modráky měla pomačkané kolem rozkroku, pěkně, ale ne moc je vyplňovala chlapeckodívčí figura, a modré oči s přísně utajeným smíchem zůstaly chvilku civět na Samuela. Drze do nich mrknul, ale holka nic, když tlustý muž zase vypadl z tramvaje, začala opět brebentit s kloučkem, přiklopeným modrou rádiovkou. Tedy: dělnice, mládežnice, esčémačka.

Existuje to doopravdy, položila mu další otázku? Je pro ni skutečně důležitější marxleninismus než páni, brazolety a ztemnělé intimní krémové ovzduší u Myšáka, kde jako ocún z jezera Alfonse Muchy pluje Irena ve francouzské blůze z černého sametu, věčně se rozmýšlející, věčně nerozhodná. Koukal na krásku v modrákách, ale její půvabné *saucy shortie* mu s tím neharmonovalo, vůbec její pěknost nešla dohromady s budováním a s rusáckýma písničkama. Přece je znám, meditoval pod odpoledním sluncem, schylujícím se k večeru, dobře znám ty uzpívané škeble z lesních brigád, ty vzduchsečistí užfašisti, nedělá jim dobře práce jako taková, ale práce společně s klukama, v šortkách a s tričkem podhrnutým pod ňadra. Tak se aspoň soudí všeobecně: doma, u Ireny, všude. A možná že jsme taky vedle, doma, u Ireny a všude,

a ony to dělají přesně z těch důvodů, jak o tom píše Mladá fronta. *Who knows? I certainly don't.* Tak tedy houby. Ať to je, jak to je, to v modré kombinéze má poetický *sex appeal*, ať už se pod starozlatým bronzem převaluje vágnost svazácká, nebo americanhollywoodjitterbugovská.

Pusa tomu vytrvale brebentila, žvanila, kroutila se ve všemožných sortách úsměvů, o nichž dovedla mluvit Irena. Viděla holkám skrz úsměvy až do žaludku, do dívčích komnat, kde si je trénují před zrcadlem – jestli tohle platí i o dělnicích. Ale jistě, sexuální technika je v podstatě beztřídní – dlouhé řasy mrkaly na zadní projekci domů, ujíždějících kolem tramvaje.

Hleděl na ni s profesionální vytrvalostí, spokojen, že mu něco zkrátí otravnou, stokrát vyjetou cestu do Radlic, kterou navíc musí absolvovat tramvají, neboť otcova momentální milenka bydlí na Zbraslavi, a plně tedy zaměstnává rodinný vůz, a luketka hrála divadýlko nazvané Přehnaný zájem o hlavičku přiklopenou čepicí. Absurdita. Co v té hlavě asi je, asi nic, co tam sakra může být za fantazii, není to Irena, *sophisticated lady*, s pŕlnočníma očima v zelené, pořád stejná ve dvaceti nebo ve třiceti nebo ve čtyřiceti, zmrazující a věčná. Tahle – a najednou zjistil, že černé terče modrých očí jsou zvědavě namířeny na něho. Kloučkův profil pod rádiovkou něco vykládal, ona přitakávala,

ale oči jezdily jako hodinářský nerv cukavě po světě a na chvílku vždycky vklouzly do Samových zřítelnic. Ale sakra! Že zrovna dnes musí bezpodmínečně nahoru, že nemůže vylézt z tramvaje a táhnout za ní po Smíchově, až někam k baráku v postranní ulici a počkat, dokud se nerozloučí se svým zámečníkem. Nebo že by – ale ne, není na to čas. A stejně je dobrá jenom na mrkání, lože tuhle poezii zabíjí, až na Irenino lože, snad proto, že v něm nikdy nespal, bohužel ne, ačkoliv Irena v kabátě podle střihu z *Vogue* je jako ulitá do kontrapunktu života.

Tramvaj zastavila, proud nastupujících se srazil s proudem vystupujících. Na chvílku mu to holku ve dveřích zakrylo, ale když poslední záda skodrcala se schůdků, zase ji spatřil, jednu nohu měla už na zemi, druhou ještě na stupátku, podávala ruku klukovi v čepici, který se vykláněl ven, k ní. Něco jí říkal, držel ji za tu ruku, povídala Tak nazdar, Jarko!, ruku mu vyškubla, udělala si na obličejí kamarádský úsměv a najednou, potvora, ho proměnila v rozzářený, planoucí, narandezvoucí luk na Sama. Přitáhlo ho to jako magnet, ale neprorazil včas baráž zkušenných tramvajových kovbojů, viděl ji z pomalu se rozjíždějící tramvaje, kráčela rychle s rukama v kapsách a s aktovkou pod paží vedle jedoucího vozu, nejdřív stejně rychle, prodral se ke dveřím a vyhlédl ven, pak